

Řidiči, zbystřete a sundejte nohu z plynu. Začátek školního roku je za rohem

29. 08. 2022 11:17

S koncem prázdnin obvykle výrazně houstne silniční provoz. Nastává čas návratů z dovolených, děti se chystají na nový školní rok. Po dvouměsíčním volna se vrací nejen do škol, ale také do ulic. Řidiči by měli zbystřit a plně se soustředit na řízení zejména v obytných oblastech, v okolí škol a na zastávkách. Děti mohou být po prázdninách rozpustilé, a tak by je rodiče kromě pomůcek do školy měli vybavit i pravidly bezpečného pohybu. Zejména je důsledně poučit o tom, kdy a v jakých místech mohou přecházet nebo jak se chovat na zastávce, pokud budou při cestě do školy nebo na kroužek využívat veřejnou dopravu. S těmi nejmenšími je ideální cestu několikrát projít nebo projet. Při dodržování pravidel se budou cítit lépe rodiče i děti.

Září je z pohledu nehod a jejich následků pro děti velmi rizikové. Myšlenkami bývají ještě na prázdninách. Při vyprávění zážitků s kamarády cestou do školy může docházet k nebezpečným situacím, v nadšených rozhovorech nebo se sluchátky v uších často přestávají vnímat provoz. „Nebezpečná je právě dětská nepředvídatelnost. Bez rozmyšlení vběhnou pod jedoucí auto, když uvidí spolužáky nebo na poslední chvíli dobíhají do školy či na zastávku. Mnohdy nejsou schopny domyslet následky svého neuváženého chování, nedokážou předvídat dopravní situaci, neumějí vyhodnotit rychlost příjezdícího vozidla,“ upozorňuje Markéta Novotná, metodička dopravní výchovy Týmu silniční bezpečnosti.

Dítě musí vědět, že do silnice může vstoupit až tehdy, když mu nehrozí nebezpečí. To znamená, když se přesvědčí, že ho řidič vidí a hodlá zastavit. Pokud dítě do školy cestuje veřejnou dopravou, je důležité mu vysvětlit, aby nepřecházelo vozovku před nebo za autobusem, ale vždy počkalo, až vůz odjede, a teprve potom bezpečně přešlo. V případě, že rodiče vozí dítě autem, je třeba dbát zvýšené opatrnosti například při parkování u školy a vystupování. Aby si dítě všechny návyky bezpečného pohybu v silničním provozu správně osvojilo, je potřeba, aby mělo ve svých rodičích ten správný vzor, od nějž se učí nápodobou. „Respektování pravidel, povinností a jednotlivých rolí účastníků silničního provozu zvládne dítě mnohem lépe, chová-li se takto i jeho rodič a pro dítě je to tím pádem od raného věku přirozené.

Zodpovědné chování dospělých k bezpečnému pohybu v silničním provozu je stejně nezastupitelné jako pravidelná dopravní výchova a osvěta nejenom dětí, ale i široké veřejnosti,“ doplňuje plk. Zuzana Pidrmanová, vedoucí oddělení prevence Policejního prezidia ČR.

Ne vždy ale stačí poučení, jaké zásady dodržovat. Bezpečnost dětí na cestě do školy podpoří i reflexní prvky. Zejména v podzimní plískanici či mlze jsou snadno přehlédnutelné. „Dnes už reflexní prvky bývají samozřejmostí, ale pokud i přesto na školních batozích a taškách chybí, rodiče by je měli určitě pořídit. Prodávají se i různé reflexní přívěsky a pásy, kterými je vhodné děti vybavit,“ radí Markéta Novotná.

Řidiči by měli v následujících dnech jezdit obzvlášť opatrně a v místech, jako jsou školy či hřiště, preventivně zpomalit. „Nemusí se jednat jen o nečekané vběhnutí do silnice. Řidiči nesmí zapomínat, že děti nemusí být pro svoji výšku za ostatními auty vidět,“ uzavírá Novotná.

Bezpečnost silničního provozu je natolik důležitým tématem, že má pravidelnou podporu Libereckého kraje. Pozornost soustředí zejména na aktivity související s dopravní výchovou dětí. „Také v letošním školním roce chceme naši podporu směřovat na preventivní akce určené budoucím řidičům. Společně s Týmem silniční bezpečnosti chceme například učitelům připravit návod na projektový den dopravní výchovy, pro nejmenší účastníky chystáme publikaci dopravních básniček, v plánu jsou přednášky pro rodiče ve spolupráci s mateřskými a volnočasovými centry, pokračovat budou i tradiční Dny s dopravní výchovou na mateřských a základních školách,“ říká Jan Sviták, statutární náměstek hejtmána odpovědný za resort dopravy.

V novém školním roce budou v rámci projektu Markétina dopravní výchova pokračovat tradiční aktivity, kterými jsou akreditované semináře MŠMT pro pedagogy, bezplatná distribuce pracovních listů pro školy. Dále také distribuce animovaných spotů v síti kin CinemaCity. Pokračovat budou oblíbené programy – Jedu poprvé pro děti mateřských škol či Neumírej zbytečně pro studenty středních škol.

Základní pravidla, která je nezbytné s dětmi opakovat, a to nejen na začátku školního roku:

Chodec:

- Pokud má k dispozici chodník nebo stezku pro chodce, musí ji využít.
- Neměl by si hrát v blízkosti pozemních komunikací, tedy ne na silnici nebo na chodníku.
- V provozu, a především za snížené viditelnosti, by měl být pestrobarevně oblečený. Nejlépe doplněný reflexním materiálem.
- Vždy se musí při přecházení vozovky řádně rozhlédnout. Správně je to nejprve vlevo, pak vpravo a nakonec ještě jednou vlevo.
- Přecházet by měl na místech tomu určených (přechod pro chodce, přechod pro chodce řízený světelnou signalizací, místa pro přecházení, podchod, nadchod), případně v místech s dostatečným rozhledem.
- I na přechodu se světelnou signalizací jsou vozidla, která mají přednost, pokud chodci svítí zelená (pozor na vozidla integrovaného záchranného systému, tramvaje, a další vozidla s právem přednosti v jízdě).
- Pokud začne chodec přecházet, vždy přecházení dokončí. To znamená, že se nevrací ani ve chvíli, kdy se uprostřed přecházení rozsvítí červený panáček.
- Vozovku nepřechází mezi zaparkovanými vozidly, v zatáčke, v křižovatce, v zastávce před

tramvají, autobusem či za nimi a podobně.

- Pozor na dítě menšího vzrůstu, které může řidiči vozidla snadno splynout s okolím.
- Dítě nedokáže odhadnout a vyhodnotit rychlost příjíždějícího vozidla.
- Doporučený pohyb po chodníku je vpravo, případně dál od vozovky.
- Pokud musí chodec jít po silnici, pohybuje se po levé straně.
- Pokud se chodec pohybuje za snížené viditelnosti, mimo obec a tam, kde není veřejné osvětlení, musí být označený reflexním prvkem.
- Chodcem se rozumí i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení anebo pomocí ručního či motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm krychlových, psa a podobně.
- Osoba vedoucí jízdní kolo se v případě pohybu po silnici pohybuje po pravém kraji vozovky.

Cyklista:

- Dítě smí samostatně v provozu na pozemních komunikacích jezdit od 10 let věku. Pokud je mladší 10 let, musí být v doprovodu osoby starší 15 let.
- Dítě mladší 10 let smí samostatně jezdit na chodníku, stezkách pro chodce, v obytné a pěší zóně.
- Cyklistou se z hlediska zákona o silničním provozu rozumí i jezdec na koloběžce.
- Cyklista je povinen mít za jízdy nasazenou a připevněnou přilbu do 18 let. Doporučuje se všem i po dovršení 18. roku.
- Cyklista se po vozovce pohybuje po pravém kraji vozovky.
- Cyklista by si měl před jízdou zkontrolovat jízdní kolo (případně koloběžku), zda má takzvanou povinnou výbavu (především odrazky, zaslepené volné konce řídítek, dvě funkční nezávislé brzdy, ochranné kryty šroubů a matic), za snížené viditelnosti také bílé a červené světlo
- Pokud je k dispozici stezka pro cyklisty, je povinen ji cyklista použít.
- Cyklisté smí jet pouze jednotlivě za sebou.
- Cyklista nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné.
- Při jízdě musí mít cyklista nohy na šlapadlech.
- Cyklista musí vždy ukazovat znamení o změně směru jízdy.
- Cyklista je řidič nemotorového vozidla, musí se řídit pravidly jako jiní řidiči silničního provozu, včetně například tolerance alkoholu v krvi.

Spolucestující:

- Všichni pasažéři ve vozidle by měli být připoutaní (výjimkou jsou například zdravotní důvody potvrzené lékařem).
- Děti nižší 150 cm nebo lehčí 36 kg musí používat sobě adekvátní zádržný systém (dětskou autosedačku).
- Bezpečnostní pás musí vést přes klíční kost, hrudní kost a boky. Musí být dotažený a narovnaný. Nesmí pod ním být ostré či tvrdé předměty (například klíče, propiska, zapalovač).
- Cestuje-li dítě v autosedačce proti směru jízdy na předním sedadle, musí být vždy vypnutý airbag.

- Dítě by si za jízdy nemělo hrát s pevnou tvrdou hračkou, mobilem či tabletem v ruce.
- Všechny volně uložené předměty v autě ohrožují zdraví a život cestujících, měly by mít své místo v kufru.

S dětmi je potřeba mluvit a vysvětlovat jim pravidla bezpečného chování v dopravním provozu. Komunikaci s nimi jim usnadní materiály pro volný čas, které vznikají v rámci projektu Markétina dopravní výchova a lze je nalézt na www.dopravnivychova.cz. Projekt je financován z fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů.

TZ:

Jan Polák, BESIP